

אישור מינוי ראש מנהלת תקומה במשרד האוצר

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. לאשר, לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, את הצעת השר במשרד האוצר למנות את אביעד פרידמן למשרת ראש מנהלת תקומה במשרד האוצר לתקופה של ארבע שנים וזאת החל מיום 9 במרץ 2025.
2. הממשלה תהיה רשאית להאריך את תקופת הכהונה לתקופה אחת או שתיים בת שנה כל אחת ובסך הכל לא יותר מתקופת פעילות המנהלת.

דברי הסבר

רקע כללי

המנהלת לשיקום ולפיתוח חבל 'התקומה' ואוכלוסייתו (להלן – **מנהלת תקומה**) הוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 980 מיום 19 באוקטובר 2023 (להלן – **החלטה 980**) על מנת להצמיח ולפעול לפיתוח כלכלי-חברתי של חבל התקומה ואוכלוסייתו, כהגדרתו בהחלטה 980.

סעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן – **החוק**), קובע כי הממשלה רשאית, על פי הצעת ועדת שירות המדינה ובהודעה שתפורסם ברשומות, לקבוע משרות וסוגים של משרות שעליהם לא תחול, בתנאים שתקבע, חובת מכרז פומבי לפי סעיף 19 לחוק.

בהתאם, ובהמשך להחלטת ועדת שירות המדינה מס' 2229 מיום 26 ביוני 2024, התקבלה החלטת הממשלה מס' 1931 מיום 30 ביוני 2024 (להלן – **החלטה 1931**) לפיה על המינוי לראש מנהלת תקומה לא תחול חובת המכרז כאמור. עוד נקבע במסגרת החלטה 1931 כי כתנאי לפטור ממכרז למשרה, כישוריו של המועמד והתאמתו למשרה ייבדקו על ידי ועדת המינויים בראשות נציב שירות המדינה, הפועלת בהתאם להחלטת הממשלה מס' 345 מיום 14 בספטמבר 1999 (להלן – **החלטה 345**), ולפסקה 11.963 לתקנון שירות המדינה. כמו כן, בהחלטה 1931 נקבע כי ראש המנהלת ימונה על ידי ראש הממשלה, באישור הממשלה, בהתאם לסעיף 23 לחוק, וכי תקופת הכהונה במשרה תהיה של ארבע שנים, עם אפשרות להאריכה לתקופה אחת או שתיים בת שנה כל אחת ובסך הכל לא יותר מתקופת פעילות המנהלת. בנוסף, נקבע כי הפטור האמור ממכרז יחול על ראש המנהלת הבאה בלבד וכי הליך המינוי של ראש המנהלת ייבחן עובר למינוי הבא לתפקיד, ככל שיהיה בכך צורך.

בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, בהחלטת הממשלה מס' 2470 מיום 24 בנובמבר 2024 (להלן – **החלטה 2470**), הועבר שטח הפעולה: מנהלת תקומה ממשרד ראש הממשלה למשרד האוצר. כמו כן, הועברו סמכויות שונות של ראש הממשלה, לרבות סמכויותיו לפי החלטה 980 וסמכות מינויו של ראש המנהלת, באישור הממשלה, לפי החלטה 1931, לשר זאב אלקין במשרד האוצר.

ביום 22 בינואר 2025 פנה השר אלקין לוועדת המינויים על מנת שתבדוק את כישוריו והתאמתו של מר אביעד פרידמן למשרת ראש מנהלת תקומה.

מר פרידמן הוא בעל תואר ראשון בחוג למדעי הרוח והחברה באוניברסיטה הפתוחה ובעל תואר שני במנהל ציבורי מאוניברסיטת בר אילן.

מר פרידמן שימש בעברו בתפקידים שונים במגזר הציבורי וביניהם: ראש מטה השר לקליטה ולעליה וראש מטה השר לענייני חברה ותפוצות, יו"ר דירקטוריון החברה למתנ"סים ומנכ"ל משרד השיכון והבינוי. כמו כן, למר פרידמן ניסיון רב גם במגזר הפרטי בתפקידי ניהול של גופים עסקיים משמעותיים, בין היתר, בתחום הנדל"ן ובתחום התרופות והמכשור הרפואי, וכחבר דירקטוריון בגופים עסקיים רבים. בנוסף לכך, מר פרידמן כיהן כחבר ועד מנהל וכדירקטור בגופים ציבוריים ובארגוני מגזר שלישי שונים.

ביום 20 בפברואר 2025 דנה ועדת המינויים במועמדותו של מר פרידמן. בפרוטוקול הדיון בוועדה צוין כי היא בחנה את המועמד ואת מסמכי המועמדות בהקפדה יתרה, נוכח הזיקות הפוליטיות והקשר האישי ארוך השנים עם השר הממנה, ראיינה את המועמד לעומק

והתרשמה מאוד מהופעתו ומניסיונו בתחומי העיסוק של מנהלת תקומה. בהמשך לכך קבעה הוועדה כי נוכח ניסיונו הניהולי וניסיונו המקצועי העשיר וארוך השנים ההולם את תחומי הידע והמומחיות בה עוסקת המשרה, היא סבורה כי למועמד כישורים העולים כדי כישורים יוצאי דופן בעלי משקל סגולי מכריע לצורך ביצוע התפקיד. על כן, סיכמה הוועדה כי מר פרידמן עונה אחר תנאי הסף, ומצאה אותו מתאים ביותר לתפקיד וממליצה למנותו לכהונה כראש מנהלת תקומה.

לפיכך, מוצע למנות את מר פרידמן לתפקיד ראש מנהלת תקומה. מוצע כי כניסתו של מר פרידמן לתפקיד תהיה ביום 9 במרץ 2025.

מר פרידמן חתם על הסדר למניעת ניגוד עניינים ביום 28 בפברואר 2025.

מצורף פרוטוקול ועדת המינויים ופרטי קורות חייו של מר פרידמן.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

ההחלטה אינה כרוכה בהוצאה או בהתחייבות להוצאה מתקציב המדינה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההצעה אינה נוגעת לתחום סמכותם של שרים אחרים.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת היועץ המשפטי של משרד האוצר.

סיווגים

סיווג ראשי: מינויים.

סיווג משני:

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה.

מגיש: שר במשרד האוצר

א' באדר התשפ"ה
01 במרץ 2025

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה :

מינוי ראש מנהלת תקומה במשרד האוצר.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

המנהלת לשיקום ולפיתוח חבל 'התקומה' ואוכלוסייתו (להלן – **מנהלת תקומה**) הוקמה מכוח החלטת הממשלה מס' 980 מיום 19 באוקטובר 2023 (להלן – **החלטה 980**) על מנת להצמיח ולפעול לפיתוח כלכלי-חברתי של חבל התקומה ואוכלוסייתו, כהגדרתו בהחלטה 980.

סעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן – **החוק**), קובע כי הממשלה רשאית, על פי הצעת ועדת שירות המדינה ובהודעה שתפורסם ברשומות, לקבוע משרות וסוגים של משרות שעליהם לא תחול, בתנאים שתקבע, חובת מכרז פומבי לפי סעיף 19 לחוק.

בהתאם, ובהמשך להחלטת ועדת שירות המדינה מס' 2229 מיום 26 ביוני 2024, התקבלה החלטת הממשלה מס' 1931 מיום 30 ביוני 2024 (להלן – **החלטה 1931**) לפיה על המינוי לראש מנהלת תקומה לא תחול חובת המכרז, וזאת בנוגע למינוי ראש המנהלת הבא בלבד. עוד נקבע בהחלטה האמורה כי הליך המינוי יבחן עובר למינוי הבא לתפקיד, ככל שיהיה צורך בכך.

עוד נקבע במסגרת החלטה 1931 כי כתנאי לפטור ממכרז למשרה, כישוריו של המועמד והתאמתו למשרה ייבדקו על ידי ועדת המינויים בראשות נציב שירות המדינה, הפועלת בהתאם להחלטת הממשלה מס' 345 מיום 14 בספטמבר 1999 (להלן – **החלטה 345**), ולפסקה 11.963 לתקנון שירות המדינה. כמו כן, בהחלטה 1931 נקבע כי תקופת הכהונה במשרה תהיה של ארבע שנים, עם אפשרות להאריכה לתקופה אחת או שתיים בת שנה כל אחת ובסך הכל לא יותר מתקופת פעילות המנהלת.

בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, בהחלטת הממשלה מס' 2470 מיום 24 בנובמבר 2024 (להלן – **החלטה 2470**), הועבר שטח הפעולה: מנהלת תקומה ממשרד ראש הממשלה למשרד האוצר. בהתאם, הועברו סמכויות שונות של ראש הממשלה, לרבות סמכויות לפי החלטה 980 וסמכות מינויו של ראש המנהלת לפי החלטה 1931, לשר זאב אלקין במשרד האוצר.

ביום 22 בינואר 2025 פנה השר אלקין לוועדת המינויים על מנת שתבדוק את כישוריו והתאמתו של מר אביעד פרידמן למשרת ראש מנהלת תקומה.

ביום 20 בפברואר 2025 דנה ועדת המינויים במועמדותו של מר פרידמן. בפרוטוקול הדיון בוועדה צוין כי היא בחנה את המועמד ואת מסמכי המועמדות בהקפדה יתרה, נוכח הזיקות הפוליטיות והקשר האישי ארוך השנים עם השר הממנה, ראיינה את המועמד לעומק והתרשמה מאוד מהופעתו ומניסיונו בתחומי העיסוק של מנהלת תקומה. בהמשך לכך קבעה הוועדה כי נוכח ניסיונו הניהולי וניסיונו המקצועי העשיר ואורך השנים ההולם את תחומי הידע והמומחיות בה עוסקת המשרה, היא סבורה כי למועמד כישורים העולים כדי כישורים יוצאי דופן בעלי משקל סגולי מכריע לצורך ביצוע התפקיד. על כן, סיכמה הוועדה כי מר פרידמן עונה אחר תנאי הסף, ומצאה אותו מתאים ביותר לתפקיד וממליצה למנותו לכהונה כראש מנהלת תקומה.

ביום 28 בפברואר 2025 חתם מר פרידמן על הסדר למניעת ניגוד עניינים.

אשר על כן, מוצע כי הממשלה תאשר את מינויו של מר פרידמן למשרת ראש מנהלת תקומה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

כאמור בפרוטוקול החלטת ועדת המינויים, למועמד זיקה לשר הממנה.

בהתאם להלכה הפסוקה בעניין מינוי מנהלים כלליים למשרדי ממשלה, ומוקבלי מנהלים כללים כאמור, קיומם של יחסי אמון וזיקה פוליטית בין מועמד לשר אינם פוסלים את המינוי על הסף, אולם יש צורך בהקפדת-יתר על עמידתו של המועמד בתנאי הסף המקצועיים, כדי להבטיח את כשירותו התפקודית לעמוד במשימות הכבדות המוטלות על כתפיו של מי שניצב בראשות משרד ממשלתי (ראו למשל: בג"ץ 5657/09 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממשלת ישראל ואח'** (פורסם באר"ש)).

כאמור, בפרוטוקול החלטת ועדת המינויים צוין כי היא בחנה את המועמד ואת מסמכי המועמדות בהקפדה יתרה, נוכח הזיקות הפוליטיות והקשר האישי ארוך השנים עם השר הממנה, ראייתה את המועמד לעומק והתרשמה מאוד מהופעתו ומניסיונו בתחומי העיסוק של מנהלת תקומה. בהמשך לכך קבעה הוועדה כי נוכח ניסיונו הניהולי וניסיונו המקצועי העשיר ואורך השנים ההולם את תחומי הידע והמומחיות בה עוסקת המשרה, היא סבורה כי למועמד כישורים העולים כדי כישורים יוצאי דופן בעלי משקל סגולי מכריע לצורך ביצוע התפקיד. על כן, סיכמה הוועדה כי מר פרידמן עונה אחר תנאי הסף, ומצאה אותו מתאים ביותר לתפקיד וממליצה למנותו לכהונה כראש מנהלת תקומה.

ביום 24 בפברואר 2025 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בבג"ץ 1363/23 **שדולת הנשים בישראל נ' הממשלה** (פורסם באר"ש) (להלן – **עניין שדולת הנשים**), שעסק בחובת הייצוג ההולם לנשים במינוי מנכ"ל משרד ממשלתי בפרט, ומינוי לתפקידים פטורים ממכרז בשירות המדינה בכלל. בית המשפט פסק כי חובת הייצוג ההולם חלה על מינויים לתפקידי מנכ"ל במשרדי ממשלה וכי **"חובת הייצוג ההולם חלה, ככלל, גם על יתר המינויים המתבצעים בפטור ממכרז"**, תוך שעמד על חשיבות ההקפדה על ייצוג הולם בתפקידים בכירים. במסגרת פסק הדין ניתן צו מוחלט לפיו על הממשלה לקבוע תוך 6 חודשים, הנחיות שתעמודנה בהוראות החוק והפסיקה לגבי חובת הייצוג ההולם, בכל הנוגע למינוי מנכ"לים למשרדי הממשלה ולמשרות המאוישות בפטור ממכרז.

ועדת המינויים שדנה במינויו המוצע של מר פרידמן, טרם מתן פסק הדין, התייחסה בהחלטתה לעתירה האמורה וציינה כי: **"בפני הוועדה הוצגו נתוני הייצוג ההולם לנשים במשרות המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה וכן תמצית ההליכים בבג"ץ 1363/23 שהוגש בנושא זה. הוועדה מדגישה את חשיבות סעיף 15 לחוק המינויים, שבו נקבעה חובת ייצוג הולם בשירות המדינה לייצוגם של שני בני המינים בשירות המדינה בכלל ובתפקידים בכירים בפרט"**.

הדברים הובאו לפני השר אלקין, ולאחר שהוא שקל את הדברים, הוא מצא כי מר פרידמן הוא המועמד המתאים ביותר למלא את התפקיד המאתגר והחשוב של שיקום חבל תקומה. זאת, בין היתר, בגלל כישורים וניסיון יוצא דופן שצבר בתפקידים שונים ומגוונים אותם מילא במגזר הציבורי ובמגזר הפרטי. במסגרת זו צבר מר פרידמן ניסיון רב בעשייה הממשלתית והעסקית

ובהובלת תהליכים מורכבים הדורשים תכלול ורתימה של גורמים רבים אשר יסייעו למינהלת
תקומה במילוי תפקידה.

לנוכח כל האמור, אין מניעה משפטית לקידום המינוי.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

עמדת היועצת המשפטית של נציבות שירות המדינה – אין הערות.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה :

בכפוף לכל האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

10. ס. נ. ע.

היועץ המשפטי למשרד האוצר

אסי מסינג, עו"ד

חתימה

תפקיד

שם